

درآمد: از امیر کبیر به ناصرالدین شاه: نامه ای از وزیر مختار روسیه و تقاضای نسخه ی صحیح تاریخ جامعه رشیدی (جامع التواریخ) - خواهش امیر که امروز بدهند که بفرستد. نامه ای دیگر از امیر کبیر به فضل الله خان میر پنج همدانی برای توضیح این نامه اضافه شد.

G III A 50

هو

قربان خاکپای همایونت شوم رقعہ جناب وزیر مختار روسیه نوشته بود در جوف عریضه است که به نظر همایون می‌رسد استدعا دارد بفرمایند تاریخ جامع رشیدی را امروز بدهند که برای او فرستاده شود و همین رقعہ را مرحمت فرمایند که برای سند نگاهدارد. باقی الامر همایون مطاع.

پانوشت: جامع التواریخ یا تاریخ رشیدی (تاریخ جامع رشیدی): کتابی است مشهور نوشته ی خواجه رشید الدین فضل الله همدانی به فارسی در باب تاریخ مغول. رشید الدین این کتاب را به درخواست غازان خان نوشت و چون او درگذشت، کتاب را به اولجایتو تقدیم کرد. به فرمان اولجایتو این کتاب یه نام غازان خان، مبارک غازانی نامیده شد اما بعد بخش هایی دیگر و دو جلد در تاریخ اولجایتو و تاریخ ادوار و اقوام جان و ... نوشته و به کتاب اضافه شد. منابعی متنوع شرح این کتاب را آورده اند. از آن جمله می توانید به دانشنامه ی جهان اسلام زیر همین عنوان مراجعه کنید.

نامه ای دیگر از امیر کبیر در باب همین تقاضای وزیر مختار روسیه موجود است که فریدون آدمیت در کتاب خود، امیر کبیر و ایران، صص ۳۸۳ آورده و تاریخ این نامه را ۲۱ ذی حجه ۱۲۶۷ ذکر کرده است. سید علی آل داود نیز در کتاب خود، نامه های امیر کبیر، ص ۲۴۵ همین نامه را آورده است:

به فضل الله خان میر پنج همدانی

درباره کتاب جامع التواریخ رشیدی نوشته

مقرب الخاقانا، جناب جلالت مآب وزیر مختار دولت بهیة روسیه کتاب جامع التواریخ رشید الدین را در اینجا پیدا کرده و استکتاب نموده اند. از اینکه نسخه مزبوره صحیح نیست و شنیده اند شما نسخه صحیحی دارید، خواهش دارند که آن نسخه را شما بفرستید که نسخه خود را تصحیح نمایند.

لهذا اظهار می شود که اگر شما چنین کتابی را دارید و همراه برده اید، کتاب مزبور را بزودی نزد جناب مقرب الخاقان میرزا محمد علی خان وزیر دول خارجه بفرستید که به جناب معزی الیه داده، بعد از آنکه کتاب خود را

تصحیح کرده باز گرفته، به هر کس که بنویسد به او رد خواهد شد. و اگر کتاب مزبور در همدان است به کسان خود نوشته به تهران نزد مشارالیه بفرستند که بعد از فراغت از تصحیح به همدان به آنها خواهد رسید.

The Ghani Collection at Yale